

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Spiritus humilitatis. Cap. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

limites recte rationis: sine qua indiscretus zelus quorundam & ipsis valde noceat, & alijs plurimum obesse potest: de qua re suo loco plura dicemus.

Spiritus humilitatis. Cap. XII.

Cum Prædicationis officium per se satis illustre sit, atque externa facie speciosum, eo quod vnus coram tota concione loquatur tacentibus vniuersis, & solus tam multorum aures, etiam virorum grauium, & Doctorem, & Principum contineat; Ideoque non tantum laudibus hominum, sed quod est periculosius, assentatorum fallacissimis vocibus pateat, propterea in Concionatore veram cordis submissionem apprimè necessariam esse, quis non videt? quam tutissimum virtutum omnium thesaurum vocat Bas: custodem pudicitiae, & matrem patientiae

De constit. mon. c. 17.

De ord. vita.

Collat. 19. cap. 12.

Lib. 27. Mor. c. 27.

Serm. 7. de Epiph. Do mini.

In ps. 50.

ab. 8. p. 2.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Aug. de Doct. Chr. l. 2. cap. 6.

Lib. 5. hist. Eccles.

Ber. totius spiritualis structure solidissimum fundamentum Casti-
Summa cura inquit Greg. prouidendum est, ne accepta fa-
pientia, cum ignorantiae tenebras illuminat, lumen humilita-
tis tollat: vt iam sapientia esse nequeat, quæ etsi virtute locu-
tionis fulgeat, elationis tamen velamine cor loquentis obse-
rat.] Præclare S. Leo, Tota dilectissimi Christiane sapientia di-
sciplina, non in abundantia verbi, non in astutia disputandi, ne-
que in appetitu laudis, & gloria, sed in vera & voluntaria hu-
militate consistit: Quam Dominus Iesus Christus ab vtero
matris, vsque ad supplicium crucis, pro omni fortitudine &
elegit, & docuit.] itaque præmuniat sese facer Orator, & armet
frequenter contra elationem, arrogantiam, iactantiam: quæ
multo est perniciosior, cum in suggestu ipso oppugnat, & vincit.
Docet hoc periculum, Augustinus eaque re feliciores, qui au-
diunt, quam, qui loquuntur appellat; Qui enim, inquit, discit,
humilis est, qui autem docet laborat, vt non sit superbus: ne
malè placendi affectus, irrepât: ne Deo displiceat, qui vult
placere hominibus, magnus tremor est in docente, fratres
mei, magnus tremor est noster in his vocibus nostris, credite
cordi nostro, quod videre non potestis, scit ipse, qui pro-
pitius sit nobis, cum quanto sub illo tremore ad vos loqui-
mur.] Hunc tremorem studeat Concionator in animo fir-
miter custodire, qui adeo necessarius est, vt primum ad sapien-
tiam gradum idem Aug. illum faciat. De Origene scribit Ni-
cephorus, cum martiri subeundi amore incensum, incredibili
etiam iuuandi proximos cupiditate flagrantem, plurimos ac
maximos Christi causa suscepisse labores, quin etiam aperto
vitz

vite discrimini obiecit se, cum perfossis, ac perforatis con-
clavium parietibus; ex alijs ædibus, in alias aedes sese concio-
nabundus insereret; hic tamen sibi ipsi minus præcauens, vir-
tutique suæ nimium confidens, in multos errores miserrimè
incidit, & de sua salute incertos nos, dubiosque reliquit. Itaque
qui stat, videat ne cadat.

Si quis autem signa maxima huius virtutis a me querat, vt
quisque de se ipso iudicium ferre possit, ex Alberto Magno hæc
consideret. Humilitas, inquit, vera & perfecta est, cum exhi-
bita gloria contemnitur, nec exhibenda appetitur. Verus hu-
milis semper timet ne sibi aliqua gloria exhibeatur, & cum
sibi exhibitâ fuerit, expanescens, medullitus contristatur. Ve-
rus humilis nunquam de aliqua gloria, vel gratia gloriatur,
nisi ex hoc audientibus confidentiam ad Deum præstare inten-
dat. Verus humilis, nec maiori, nec minori, nec æquali se com-
parat; imo nullum inferiorem se credit, nullum omnino sper-
nit, & se solum ex corde despicit, & ab omnibus despici feruē-
ter appetit, gaudetque cum despectus fuerit, talis nullam ti-
met contumeliam, quia nullam amat gloriam. Sed non est
hic locus multa de virtutibus disputandi. Illud potius videam-
us quemadmodum hic spiritus veræ humilitatis, tum Dei
causa, tum auditorū, tum ipsiusmet Concionatoris sit illi per-
necessarius, vt aptum fiat instrumentum ad suum munus ritè
obeundum.

Ac primum quidem, cum fructus concionis à Deo pendeat
magis, quam ab humana qualibet industria; satis patet plus il-
li à Deo concedi gratiæ, qui in spiritu humilitatis ei se offert,
qui nihil sibi arrogat, sed à Patre luminum quicquid boni est,
expectat; qui persuasum habet, vt ipse intelligat eungetque
appositè, quæ dicturus est, non suæ sapientiæ, sed Dei clemen-
tiæ esse. Certa est Christi sententia apud Matthæum Confiteor
tibi Pater, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus,
& reuelasti ea paruulis: ita Pater, quia sic placitum est ante tei
Rursum vt cum spiritu spiritualia loquatur, non efficiet sine
Spiritus sancti ope: Sed super quem (ait idem Deus per Isaiã)
requiescet spiritus meus, nisi super humilem, ac tremientem
sermões meos? Mos est hic perpetuus Dei, infima, & contem-
ptibilia mundi eligere, vt confundat fortia, nempe vt offen-
dat se esse operis effectorem, cui facile sit saluare aequè in mul-
tis, atque in paucis: quique his aut illis vtatur adminiculis,
non quia indigeat, sed quia velit: Sicut muri Hierichontini tū-
barum

Originis exē-
plum formi-
dandum.

Signa humili-
tatis.
In Parad.
anima c. 2.

Probatur ra-
tionibus quæ
sunt necessaria
Oratori hu-
militas.

Idem qui ar-
guit
Primo respec-
tu Dei.

Cap. II.

Is. 66.

1. Cor. 1.

us affectus

Reg. 17.

Exemplum S. Francisci.

l. 27. Mor. cap. vii. Iob 37.

Pena superbi Concionato ris. I. Cor. I.

Cap. I. Rö.

Respectu au- ditorum.

barum sonitu, non autem bombardarum, aut machinarum, ictibus ceciderunt. Holofernes & Goliath; superbientes, ceteros aspernabantur, & tamen eorum alter per manum mulieris occisus, alter lapide, ac funda deiectus est: sed ut hæc, & alia omittantur, in terrarum orbis, piscatorum, & scenofactoris voce subactus est. Humilitas opis diuinæ efficacissima est conciliatrix. Ipsi illi humilium exemplari clarissimo D. Francisco obfuit aliquando concionem accuratius præparasse, ut experimento disceret, quanta sapientia esset, nihil sibi tribuere, nihilque confidere. Mirè hunc locū illustrant, quæ scribit S. Gregor. super illa verba Iob. Et non audebunt contèplari omnes, qui sibi videntur esse sapientes. Vbi docet omnia Dei dona, omnesque virtutes pessum ire, nisi adsit humilitas: unde fit, inquit, ut accepta virtus, dum in vsu transitoria laudis assumitur, quia vitio militat, virtus non sit. Benè ergo dicitur, non audebunt contèplari omnes, qui sibi videntur esse sapientes, contèplari enim Dei sapientiam non possunt, qui sibi sapientes videntur, quia tanto ab eius luce longe sunt, quanto apud semetipsos humiles non sunt: quia in eorum mètib; dum tumor elationis crescit, aciem contèplationis claudit, & unde se lucere præ cæteris æstimant, inde se lumine veritatis priuāt. Si igitur veraciter sapientes esse, atque ipsam sapientiam contèplari appetimus, stultos nos humiliter cognoscamus, relinquamus noxiam sapientiam, discamus laudabilem facultatē. Est æquissima pœna superbi concionatoris, ut ne suæ quidem sapientie compos sit, nec intelligat quæ profert, sicut scriptum est, Perdam sapientiam sapientum, & prudentiam prudentum reprobabo. Vbi sapiens? vbi Scriba? Talis fuit pœna Hebræorum, qui nimium sibi ipsis confidentes, meritò a Deo derelicti sunt, & exæcati. Talis illorum veterum, qui apud Ethnicos appellabantur sapientes, de quibus Paulus ait: Quia cum cognouissent Deum, non sicut Deum glorificauerunt, aut gratias egerunt, sed euauerunt in cogitationibus suis, & obscuratum est inspiens cor eorum. Talis & nostri temporis hæreticorum, inter quos Lutherus, non dubitat arrogantissimè profiteri, in seipso esse Spiritum sanctum, quæmadmodum in Sanctis Ecclesiæ Doctoribus, quid autem mirum, si datus sit in reprobum sensum, cum superbia hominem à Deo apostatate faciat? Deinde auditorum causa necessariam esse hanc sui submissionem dicebam. Natura enim ita comparati sumus, ut facilius omnes arrogantes, ac tumidos, sicut contra facile cedimus

dimus his, qui submissè gerunt se, ac modèstè, vt certum sit superbos, non solum Deo esse odibiles, sed & hominibus. Nimirum libenter nemo contemnitur. Omnis autem superbia contumeliosa est: voluntque homines parere magistris non seruire: duci, non agi. Itaque nemo amicè obediens aures præbet ijs, qui nimium sibi tribuunt, & tanquam superiores cum potestate imperium quoddam sibi in omnes arrogant. Contra vero nihil amabilius sincera animi submissione, præsertim in magnis viris, quos aliundè populus suspicit. Illam enim maiestatem suauissimo quasi colore aspergit ipsa hominis modestia; & excelsitatem, ac præstantiam, quasi ad planum, æqualitatemque, & usum inferiorum deducit. Idcirco caueant dicto, facto, aut indicio vilo præbere vilius contumaciæ signa, præsertim quando cum humilibus, ac pauperibus seu rusticanis hominibus agunt. Hi enim quo opportuniore contemptui sunt, eo pronius in eam partem signa interpretantur, & implacabilius offenduntur. Nec raro fit vt velleuissima significatio, qua se homines contemni, aut paruipendi suspicantur, multorum laborum fructum corruptat.

Adde tertio, & sui causa Concionatori hanc virtutem summè cordi esse debere, ne, si vanitati & arrogantia feruiat, quicquid poterat recipere mercedis, amittat; neque aliquid emolumentum apud Deum ex suis laboribus, ac vigilijs, studijsque reportet, sed inanem solum auram apud populum. Hoc Christus Phariseis crebrò, & serio inculcat: Omnia opera sua faciunt, vt videantur ab hominibus, & volunt vocari Rabbi, & amant salutationes in foro; contra quos iam est lata sententia. Amen dico vobis receperunt mercedem suam.

Tertio respectu ipsius Oratoris.

Matt. 23.

Humilitatem assequendi modus. Cap. XIII.

VT autem virtutem hanc tam illustrem noster ecclesiastes consequatur. Primo sapissimè eam, atque enixè a Deo petat. Secundo D. Paulum imitetur, qui sæpè repetebat, blasphemus fui; Non sum dignus vocari Apostolus, persecutus sum Ecclesiam Dei. nequaquam bona, quibus abundè erat cumulatus, ante se ponebat, sed præterita vitia peccata. Idem faciat Concionator indignissimum se eo munere sentiens, vitia sua coram Deo consideret, attendat negligentias multas, quas in hac tam graui prouincia committit, & accuset, arguatque se ipsum. Tertio, nunquam suas actiones commendet, neque ab alijs

Primo.

Secundo.

Tertio.